

नव ज्ञानचेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

टिजर, शीर्ष गीत र टेलरपछि फिल्म 'सावाचण'को चर्चा चलिरहेको छ। ध्वजसँगै फिल्मप्रति दर्शकमा हुटहुटी बढाएको देखिन्छ। कलाकारको 'लाइनअप' पनि बलियो भएकोले फिल्मले बक्स अफिसमा राम्रो व्यापार गर्न सक्ने धेरैको प्रक्षेपण छ। 'तिरौटे लागी' बोलको प्रेमिल गायको अभिनेता पल शाह र अभिनेत्री पुजा शर्मा प्रस्तुत छन्। भारतका चर्चित गायक कुमाल गाऊवाला रहेको शब्द संगीत छ।

आजको विचार...

नारायण पौडेल

बसन्त निरौलाको निर्देशनमा बनेको फिल्म 'जवाइ साब'को टिजर सार्वजनिक गरिएको छ। १ मिनेट ४९ सेकेण्ड लम्बाईको टिजरले फिल्मको कथावस्तुबारे जानकारी गराउँछ। विवाहका लागि पात्रहरूले गरेको संघर्षलाई रोचक शैलीमा देखाइएको छ। टिजरको अन्तमा अभिनेता जितु नेपाल र अभिनेत्री नीति शाह बेहुला-बेहुली बनेर देखिएका छन्। र, नीतिको घरमा जितु अतिरिक्त छन्। जीजादेवी सक्क, जोषागत पण्डित र पद्मलाल तामाङको निर्माण रहेको फिल्ममा जितु कविता आले लजायतको पनि अभिनय छ।

□ वर्ष ३० □ अंक ४५ □ शुरु भयो १८ गते शुरुवार ३० August 2024, Friday □ पृष्ठ संख्या ८ मूल्य रु ५/-

संक्षिप्त समाचार

बाढीका कारण २८ को मृत्यु

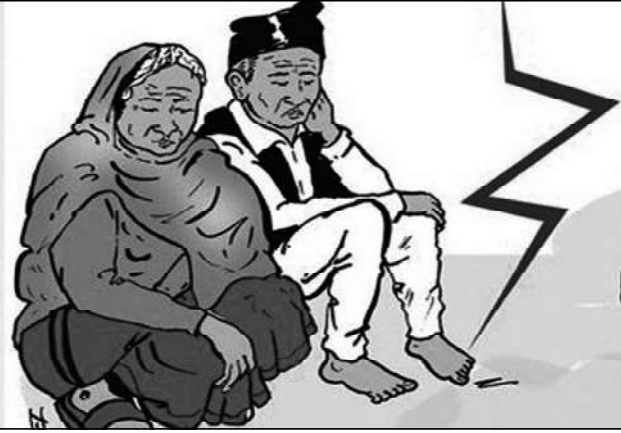
(रासस/एएफपी)

बहमबाबाब, भदौ १३/भारतको गुजरात राज्यमा भारी मनसुनी वर्षाले निम्त्याएको बाढीका कारण विगत तीन दिनमा कम्तीमा २८ जनाको मृत्यु भएको छ। मौसम विभागले पश्चिमी तटीय राज्यमा बिहीबार थप भारी वर्षा हुने चेतावनीसमेत दिएको छ। भारी वर्षाका कारण नदीको बहावहरू बढेका छन् भने नदी नजिक बसोबास रहेका ३० हजार भन्दा बढी मानिसहरू घर छोडेर सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण भएका छन्। गुजरात सरकारले बुधबार १३ जनाको बाढीमा डुबेर मृत्यु भएको तथा बाँकीको घर वा रुखहरूले पुगिएर मृत्यु भएको जनाएको छ। इन्डियन एक्सप्रेसले राज्यभरी समाचार तयार पार्दासम्म बाढीका कारण ३५ जनाको मृत्यु भएको उल्लेख गरेको छ। श्रोतका अनुसार विपदाबाट करिब एक हजार ८५६ जनालाई उद्धार गरिएको तथा राहत कार्यका लागि सेनाका अधिकारीहरू तैनाथ गरिएको छ। विपत्का कारण उर्जा तथा विद्युत सेवा प्रभावित हुँदा करिब एक हजार गाउँहरू विद्युतविहीन भएको जनाइएको छ। विपत् अधिकारीहरूले सार्वजनिक गरेको तस्वीर तथा भिडियोमा उनीहरूले बाढीमा फसेका मानिसहरूलाई बचाउनका लागि प्रयास गरिरहेको देखाइएको छ। विजहरूले जलवायु परिवर्तनले मौसमको ढीचा परिवर्तन गर्दा चरम मौसमी दुर्घटनाको सङ्ख्या बढाइरहेको जनाएका छन्।

बाटो कुदैं आफन्त, अर्भै भेटिएनन् बेपत्ता पारिएका

शापा संवापता

शापा, भदौ १३/गुल्मीको चौर काटेकी ६५ वर्षीया सीता थापा (नाम परिवर्तनले छोराको पछाइमा युप्रे वर्ष विताइन्। सशस्त्र द्रुक्को बेलामा २१ वर्षीय पुरन बहादुर थापा बेपत्ता पारिएका थिए। आमा सीता अर्भै पनि बेपत्ता छोराको पछाइमा छिन्। पनिन्छ 'सास छुउन्जेल आश हुन्छ। तर यतिका वर्ष बित्दा पनि न सास आयो न लास।' आमाको मन न हो, छिन्नाउन खोज्दा पनि छिन्दैन छोरा फर्किहाल्ने आशाको त्याग्ने। माओवादी युद्धको बेला आम नागरिक युद्धको चेपुवामा थिए। थापा त एक प्रतिनिधि पात्रा मात्रै हुन्। उनी जस्ता धेरै आमा युवाहरू आफ्ना छोराछोरीहरूको पछाइमा छन्। नेपालमा बेपत्ता पारिएकाहरूको यकिन तथ्यांक नभए पनि धेरै बेपत्ता पारिएका छन्।

थिए। हिसाको बाटो अक्षय्यार गरेको माओवादी शान्ति प्रक्रियामा आएर पटक-पटक सरकारमा गए पनि सशस्त्र द्रुक्का क्रममा बेपत्ता बनाइएकाहरूको अवस्था भने आज पनि अज्ञात नै छ। बेपत्ता भएका व्यक्तिको खोजी गर्न

पीडितहरूले निरन्तर आवाज उठाइरहेका छन्। पीडित हुनेहरूको संख्या पनि बढी छ। त्यस क्रममा ज्यान गुमाएका, बेपत्ता पारिएका र अंगभंग भएकाहरू पनि ठूलै संख्यामा छन्। हराएका आफन्त खोज्न सधुपुको कोठाबाट बाहिर निस्किए पनि बेपत्ताको अतोपत्तो छैन।

नेपालको शान्ति प्रक्रियामा मूल पाटो मानिएको सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप र बेपत्ता पारिएका व्यक्तिको छानविन हुन नसक्दा यसले लामो समयदेखि न्यायको पछाइमा रहेकाहरू निराश छन्। सरकार पछिल्लो पटक शान्ति प्रक्रियाका बाँकी काम फत्ते गर्ने भन्दै लागेको छ। लामो समयपछि अहिले बल्ल संक्रमणकालिन न्याय सम्बन्धित विधेयक पारित भएको छ। यसले केही आशा भने जनाएको छ। पीडितहरूले न्याय पाउनेमा थोरै भए पनि आश गर्न सकिन्छ।

काँग्रेस पाल्पाका पूर्व सभापति विप्रको

निधन, देउवाद्वारा दुःख व्यक्त

पाल्पा, भदौ १३/नेपाली काँग्रेस पाल्पाका पूर्व सभापति डा.दुर चन्द्र (विपु) कोइरालाको निधन भएको छ। प्रजातन्त्र सेनानी एवं नेपालको लोकतान्त्रिक आन्दोलनका एक अग्रगण्य शोदा विप्रको ८५ वर्षको उमेरमा बिहीबार निधन भएको हो। आफ्नै निवास तानसेन-७ बाहुँडमा निधन भएको परिवारिक श्रोतले

तानसेनका उपभोक्तालाई खानेपानी महसुलमा छुट दिन सत्तारूढ दलको माग

संगीता बाचाप्य
पाल्पा, भदौ १३/तानसेनका उपभोक्ताहरूबाट खानेपानी महसुल दर बढी भएको गुनासो आएपछि सत्तारूढ हुँदै ठूला दल नेपाली काँग्रेस र नेकपा एमाले तानसेन नगर समितिले उपभोक्ता समिति समक्ष महसुलमा छुट दिन माग गरेका छन्। उनीहरूले तानसेन खानेपानी उपभोक्ता समितिलाई ध्यानाकर्षण गराउँदै तत्काल उपभोक्ताको गुनासोलाई सम्बोधन गर्ने गरी खानेपानी महसुलमा छुट दिन माग गरेका हुन्।

नेपाली काँग्रेसका नगर सभापति सुवर्णमुनी शाक्य, एमालेका नगर अध्यक्ष गुराश आत्रेयले समितिका अध्यक्ष मोहनप्रसाद श्रेष्ठलाई ध्यानाकर्षण पत्र बुझाउँदै खानेपानी महसुलमा तत्काल छुट अनुरोध गरेका छन्। सभापति/अध्यक्ष सहित पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको टोलीले समितिको कार्यालयमै पुगेर सरकारले खानेपानी, विद्युत महसुलमा ५० प्रतिशत छुट दिएकोले उपभोक्ताहरूलाई पनि सोही अनुसारको छुट दिन समितिलाई ध्यानाकर्षण गराएको हो। 'खानेपानीको महसुल दर बढी भएकोले उपभोक्ताहरूको गुनासो आएको छ। अहिले केन्द्र सरकारबाट नै खानेपानीमा प्रयोग हुने विद्युत महसुलमा पँचास प्रतिशत छुट दिएको र सो छुट तानसेन खानेपानीले प्राप्त गरिरहेको छ। तानसेन खानेपानीले विद्युतमा पाएको छुट अनुसार उपभोक्ताहरूले तिनै महसुल दरलाई पुर्णमुल्याङ्कन गरी घटाउन जोडदार माग गर्दछौं। ध्यानाकर्षण पत्रमा भनिएको छ।

उपभोक्ताहरूको घर-घरमा पर्याप्त खानेपानी सहज र सुलभ तरिकाले पुर्‍याउने उपभोक्ता समितिको कर्तव्य हो। यसका लागि सम्पूर्ण उपभोक्ता, पाल्पामा क्रियाशिल राजनीतिक दल, नागरिक समाज लगायतले समितिलाई पुर्ण सहयोग र सहकार्य गरिरहेको ध्यानाकर्षणपत्रमा उल्लेख छ। तानसेनमा खानेपानी जम्मा गर्ने र वितरण गर्ने प्रक्रियामा समस्या रहेकाले सबैको सहकार्य र सहजिकरणको आवश्यकता रहेको उल्लेख गर्दै छिटो महसुलमा छुट दिएर उपभोक्ताहरूलाई सहज गरिदिन उनीहरूले समितिलाई आग्रह गरे। ध्यानाकर्षण पत्र बुझ्दै समितिका अध्यक्ष श्रेष्ठले राजनीतिक दलहरूले गराएको ध्यानाकर्षणले हामीलाई उर्जा थपेको र छिट्टै महसुल दरमा छुट हुने प्रतिबद्धता जनाए। उनले भने 'उपभोक्ताहरूलाई समितिले केहि न केही रकम छुट दिने गरी अगाडि बढेको छ।' तानसेनको लिफ्ट खानेपानी पहाडी क्षेत्रका अन्य ठाउँको तुलनामा सस्तो रहे पनि खर्चिनो बढी रहेको समितिका अध्यक्ष श्रेष्ठले बताए। उपभोक्ताहरूले भने महसुल रकम महँगो भएको भन्दै गुनासो गर्दै आएका छन्।

बाहुँडमा निधन भएको परिवारिक श्रोतले

अर्भै पनि बेपत्ता छोराको पछाइमा छिन्। पनिन्छ 'सास छुउन्जेल आश हुन्छ। तर यतिका वर्ष बित्दा पनि न सास आयो न लास।'

स्वास्थ्य चर्चा

धेरै निद्रा लागिरहेछ भिटामिनको कमीले त होइन ?

केही मान्छेलाई निद्रै लागने समस्या हुन्छ भने चाहिनेभन्दा बढी नै निद्राउँछन् । अनिद्राका कारण हाम्रो शरीरमा कयौं रोग लाग्न सक्छ । तर अत्यधिक निद्रा पनि चिन्ताको विषय हो । हाम्रा वरिपरि केही यस्ता मानिस पनि हुन्छन् जसलाई प्रायः निद्रा लागिरहन्छ ।

दिनभरि पनि थकित वा निद्रा लागेको महसूस गरिरहन्छन् । कहिलेकाहीं त बिहान उठ्नै निकै गाह्रो हुन थाल्छ । तपाईंलाई पनि सामान्य भन्दा बढी निद्रा लागेको महसूस भइरहेको छ कि ? यो शरीरमा भिटामिनको कमी भएको सङ्केत हुनसक्छ । भिटामिन हाम्रो शरीरको सामान्य कार्यहरूका लागि धेरै महत्त्वपूर्ण छ । यीमध्ये केही भिटामिन यस्ता हुन्छन्, जसको कमीले शरीरको ऊर्जा कम भएर जतिबेला पनि थकिको महसूस हुने र अत्यधिक निद्रा लाग्ने गर्छ ।

यी भिटामिनको कमीले लाग्ने गर्छ निद्रा
भिटामिन डी : भिटामिन डी को कमीले प्रायः थकान, कमजोरी र अत्यधिक निद्राको समस्या निम्त्याउन सक्छ । यो भिटामिन हाम्रो शरीरमा क्याल्सियमको अवशोषणका लागि आवश्यक हुन्छ, जसले हड्डीलाई बलियो राख्छ । जब शरीरमा भिटामिन डीको कमी हुन्छ, यसले हाम्रो ऊर्जा स्तरलाई प्रत्यक्ष असर गर्छ, जसले थकान र निद्रा बढाउँछ ।

को कमीले शरीरमा कमजोरी र निद्राको समस्या निम्त्याउन सक्छ । यो भिटामिन हाम्रो शरीरको स्नायु प्रणालीका लागि धेरै महत्त्वपूर्ण छ । यसले रातो रक्त कोशिकाहरूको उत्पादनमा मद्दत गर्दछ । जब शरीरमा भिटामिन बी १२ को कमी हुन्छ, अक्सिजनको आपूर्ति कम हुन थाल्छ र थकान र अत्यधिक निद्रा जस्ता समस्या निर्भन सक्छ ।

भिटामिन बी : भिटामिन बीको कमीले शरीरको प्रतिरक्षा प्रणाली कमजोर हुनसक्छ । जसले गर्दा व्यक्तिलाई सामान्य भन्दा बढी थकान र निद्रा लाग्न सक्छ । भिटामिन सीले शरीरलाई ऊर्जा प्रदान गर्न सघाउँछ । यसको अभावमा मानिसलाई दिनभरि सुस्त महसूस हुन सक्छ ।

धेरै निद्रा लागिरह्यो भने के गर्ने ?
भिटामिन बी १२ : भिटामिन बी १२

मनतातो पानीमा मह पिउँदा हुन्छ यी फाइदाहरू

बिहान उठ्ने बित्तिकै एक गिलास मनतातो पानीमा मह मिसाएर पिउने हो भने यसले धेरै स्वास्थ्य लाभ गर्छ । यसलाई आफ्नो दिनचर्याको हिस्सा बनाउनुहोस् किनभने मह पानीले तौल नियन्त्रण गर्न पनि मद्दत गर्छ । मह छालाका लागि फाइदाजनक हुन्छ । यसले शरीरलाई हाइड्रेटेड राख्छ । विशेषगरी रक्ताश्लेष्मा महरूको पानी निकै प्रभावकारी हुन्छ । तातो पानीमा मह मिसाएर पिउनाले शरीरलाई ताजा राख्छ र ऊर्जा प्रदान गर्छ । खाली पेटमा महरूको पानी पिउनाले शरीरमा जम्मा भएको विषाक्त पदार्थलाई बाहिर निकाल्छ र पाचन क्रियामा सुधार गर्छ । जानुहोस तातो पानीमा मह मिसाएर

दिन्छ । खासगरी जब तपाईं यसमा कागती मिसाउनुहुन्छ, यो पानी शरीरको लागि डिटोक्सिफाइड हुन्छ । महले मेटाबोलिजम बढाउन मद्दत गर्छ । छिटो पाचनक्रियाको कारण, वजन कम गर्न धेरै सजिलो हुन्छ । यसो गर्दा तपाईं बिहान एकदमै ताजा महसूस गर्नुहुनेछ ।

पाचन प्रक्रियामा सुधार : हरेक बिहान तातो पानी र मह पिउनाले पाचन प्रणालीलाई पनि स्वस्थ राख्छ । यो पानीले पेट खराब हुनबाट रोक्छ, जसले खास पाचन सजिलो बनाउँछ । खाना खानुअघि पानीमा मह मिसाएर पिउनुभयो भने खाना सजिलै पचिन्छ र धेरै खानबाट बचन सकिन्छ ।

रोग प्रतिरोधक क्षमता बढाउँछ : मह हाम्रो स्वास्थ्यको लागि राम्रो मानिन्छ । महमा धेरै प्रकारका एन्टिअक्सिडेन्ट र एन्टी-इन्फ्लेमेटरी गुणहरू पाइन्छ, त्यसैले यसले शरीरलाई स्वस्थ बनाउन र रोग प्रतिरोधात्मक क्षमता बढाउन मद्दत गर्छ । महले

शरीरलाई ब्याक् कारकहरूसँग लड्न मद्दत गर्दछ जसले गर्दा तपाईं मौसमी रोगहरू र संक्रमणहरूबाट बचन सक्नुहुन्छ । महमा एन्टी-माइक्रोबियल गुणहरू पाइन्छ र धेरै भिटामिन र खनिजहरूको राम्रो स्रोत हो ।

शरीरलाई डिटोक्स गर्छ : महले तपाईंको शरीरमा जम्मा भएका विषाक्त पदार्थहरूलाई बाहिर निकाल्न मद्दत गर्छ । महमा एन्टिअक्सिडेन्ट पाइन्छ जसले पाचन प्रणालीमा मद्दत गर्छ र मृगौलाको स्वास्थ्यमा सुधार गर्छ । प्यान्क्रियाजको कार्यमा मद्दत गर्छ । जसका कारण तपाईंको समग्र स्वास्थ्य राम्रो रहन्छ ।

छालालाई पचिको बनाउँछ : मह र मनतातो पानी पिउनाले छाला सफा हुन्छ र भित्रबाट चम्किलो बनाउँछ । यी दुवै कुराले अनुहार निखार्न मद्दत गर्छ । यसले पिम्पल र प्नेको समस्या कम गर्छ । महको प्रयोग सौन्दर्य उत्पादनमा पनि गरिन्छ ।

चार किसिमका अभिभावक, तपाईं कुन श्रेणीको ?

एउटा प्रचलित कथा यस्तो छ । एक व्यक्तिलाई चोरीको आरोपमा कठोर सजाय दिइने भयो । यो खबर सुनेर उनकी आमा हँदै छोरो भेट्न आइन् । छोराले गम्भीर हुँदै भने, 'आमा म तपाईंसँग केही भन्न चाहन्छु ।' जसै आमा नजिक पुगिन्, छोराले उनको कान टोकिए । आमा स्तब्ध भइन् । छोराले किन यस्तो गरे ? उनले भेड पाइन् । तब छोराले बिलौना गर्दै भने, 'हिजो मैले सियो चोरेर ल्याउँदा तपाईंले खुसीसाय लुकाउनुभयो । मलाई यो खराब काम होइन भन्ने लाग्यो र मैले अरु पनि चोरी गर्न थाले । त्यसबेला तपाईंले यो यत्न हो भनिदिनुको बापु आज मेरो हालत यस्तो हुँदैगयो । त्यसैले आज म जुन रण्ड भोग्दैछु, त्यसको भागीदार तपाईं पनि हो ।'

एउटा सत्य कथा यस्तो छ । शुभलाबद्धा हत्या र ठगीमा कथ्यता नाम हो, चाँदसँ शोभराज । उनले जीवनमा २० जना निर्दोषको कुरतत्पूर्वक हत्या गरे । तर कहिल्यै त्यसमा पछुतो गरेनन् । बह आफ्नो कृत्यलाई दाकछोप गर्दै एक्पछि अर्को अपराधको तानाबाना बुनिरहे ।

शोभराज किन यति क्रूर र कठोर भए ?
 यसको पछाडि उनको बाल्यकालको उदासीलाई जोडेर हेर्ने गरिन्छ । उनी जुन आमाबुवाबाट जन्मिए, उनीहरेबीच विवाह भएको थिएन । त्यसैले चाल्सका बुबाले आमालाई कसिलै श्रीमतीको रूपमा स्वीकार गरेनन् । अन्ततः उनकी आमाले दोषो विवाह गरे । त्यहाँ पनि उनकी आमाले सधैं अपमान र अत्याचार बेग्नप्यो । बालबालिकाले आनो मस्तिष्कमा नराश्री आघात पुग्यो । उनी सधैं चिन्ता र बेचैनीमा दिन गुजार्न बाध्य भए । यसले उनमा एक किसिमको मनोविकार पैदा गर्‍यो । नतिजा, किशोरावस्थामा पुग्दा नपुग्दै छ अपराधको संसारमा हेलिए । यी दुई फरक दृष्टान्तको मियो भने एउटै छ, अभिभावकत्व । बालबालिकाले सही मार्गदर्शन र संस्कार नपाउँदा त्यसको नतिजा कति भयानक हुनसक्छ ? तपाईं-हाम्रीले देखेका छौ । सुनेका छौ । कतिले भोगेका छौ । त्यसो भए आमाबुवाले नै आफ्नूमा छोराछोरीलाई खराब बनाउँछन् ? सुन्दा एकदमै तीतो लागेपनि यसको जवाफ 'हो' भन्ने आउँछ । तर यससँगै अर्को सत्य पनि भुल्नु हुँदैन । त्यो के हो भने दुनियाँमा यस्ता कुनै बुबाआमा हुँदैनन्, जसले आफ्नो छोराछोरी 'खराब' होस् भन्ने चाहन्छन् । आमाबुवा नै त्यस्ता व्यक्ति हुन्, जसले छोराछोरीलाई आफूभन्दा ठूलो, असल र राम्रो भएको देह्न चाहन्छन् । त्यसो भए कसरी सलै छोराछोरी आमाबुवाको सदीक्षा अनुसू 'असल' हुँदैनन् ? यसमा हाम्रो अभिभावकत्व सबैभन्दा बढी जिम्मेवार हुन्छ । कुनै पनि बालबालिकाका गर्भमा दोष लिएर जन्मिँदैनन् । तर जन्मिसकेपछि उनीहले कस्तो स्थारारसुसाए पाउँछन् ? कस्तो संस्कार पाउँछन् ? कस्तो मार्गदर्शन पाउँछन् ? कस्तो संगत पाउँछन् ? त्यही अनुसू उनीहरूको मनो विज्ञान विकास हुनपुग्छ । उनीहले देखे, सुने, भोगे कुराले नै उनीहरूको सोच्ने र काम गर्ने शैली तय गरिन्छ । उनीहले के सोच्छन् ? कसरी सोच्छन् ? के गर्छन् ? भन्ने कुराको जग उनीहरू कसरी हुर्किएका थिए भन्ने कुरामा निर्भर रहन्छ । यससँगै कुनै पनि बालबालिका असल वा खराब हुनुको मूलभूत कारण, अभिभावकत्व । बालबालिकाको कोणबाट हेर्दा अभिभावकहरू कस्ता

हुन्छन् ? उनीहरूको प्रवृत्ति र तौरतरिका कस्ता हुन्छन् ? यी प्रश्नहरूको खोजमा लामो समय बिताएकी थिइन्, डायन ब्लमबर्ग बाउमरिन्डले । अमेरिकी बिलिनिक र विकासत्मक मनोवैज्ञानिक डायनले वर्षौंअघि जुन खोज गरेर त्यसको निचोड निकालिन्, त्यो आजसम्म उत्तिकै सान्दर्भिक देखिन्छ । उनको निष्कर्ष थियो, अभिभावक चार किसिमका हुन्छन् । एक, अधिनायकवादी अभिभावक । दुई, उदार अभिभावक । तीन, बेपर्वाह अभिभावक । चार, आधिकारिक अभिभावक । यी चार किसिमका अभिभावकको मूल स्वभाव कस्तो हो ? उनीहले कसरी आफ्ना बालबालिका हुर्काउँछन् ? त्यसरी

हुर्काएका बालबालिका कस्तो बानीबानी विकास हुन्छ ?
बहिनायक बालबालिका : यस श्रेणीका आमाबुवाले बालबालिकालाई कडा अनुशासनमा राख्ने गर्छन् । उनीहरूको निर्देशन र नियरानीमा बालबालिका हुर्किन्छन् । उनीहले जे भन्छन्, बालबालिकाले पढ्ने, खेल्ने, सुत्ने, बस्ने, हिँड्नेदेखि लगाउने, खाने कुरामा पनि उनीहरू आफ्नो मर्जीअनुसार गराउन चाहन्छन् । बालबालिकाले आनो निर्देशन उल्लंघन गरेमा गाली गर्ने, कुटपिट गर्ने हुन्छन् । त्यसै कति गल्तीमा सजिलै माफी दिँदैनन् । उनीहरू आफ्ना छोराछोरीको कुरा सुन्दैनन् । तर आफ्नो कुरा एकतर्फी रूपमा सुनाइरहन्छन् । बालबालिकाबाट धेरै अपेक्षा गर्छन् । आफूले पूरा गर्न नसकेको काम वा इच्छा छोराछोरीबाट पूरा गराउन खोज्छन् ।

यसरी हुर्केका बालबालिका कस्ता हुन्छन् ?
 हेरचाहको कमीले गर्दा उनीहरूको सामाजिक विकास कमजोर हुन्छ । अभिभावकप्रति विश्वास र भरोसा गर्दैनन् । कुनै पनि कुरा आफ्नै अनुभव वा भोगाइबाट मात्र सिक्ने भएकाले व्यावहारिक परिपक्वता आउन समय लाग्छ । के डीका वा के गलत भए पनि उनीहरू गम्भीरतापूर्वक सोच्दैनन् । आफ्नो र्चिअनुसार जे मन लाग्छ, त्यही निर्णय लिन्छन् । अरुलाई त्यति वास्ता गर्दैनन् र निर्देशन पनि मान्दैनन् । यस्ता बालबालिका आफ्नो लक्ष्य पहिल्याउन असमर्थ हुन्छन् । उनीहरूको जीवन धेरैजसो अलमलमा उत्रिन्छ ।

आधिकारिक अभिभावक : यस श्रेणीका अभिभावकले आफ्ना बालबालिकालाई स्वतन्त्रता दिन्छन् तर निश्चित सीमामा राख्छन् पनि । व्यावहारिक रूपमा अनुशासित र भित्री रूपमा दयालु हुन्छन् । बालबालिका के चाहन्छन् भन्दा पनि के आवश्यकता छ भन्ने कुरालाई ध्यान दिन्छन् । बालबालिकाको आवश्यकता पूरा गर्न सक्दैनन् । यी अभिभावक बालबालिकाको कुरा सुन्छन् र आफ्नो कुरा पनि साभैवरा गर्छन् । बालबालिकासँग समय र हिँड्ना दिन्छन् । उनीहरूको भावना र चिन्तालाई प्राथमिकतामा राख्छन् । छोराछोरीप्रति गर्नुपर्ने कर्तव्य पूरा गर्छन् । उनीहरूको प्रगति वा उन्नतिमा चासो राख्छन् र हौसला दिन्छन् । छोराछोरीको मूल्यांकन वा तुलना गर्ने गर्दैनन् । बालबालिकाको र्चि, क्षमतालाई चिन्ने प्रयास गर्छन् र त्यही अनुसू हुर्कनका लागि अनुकूल वातावरण तयार गरिदिन्छन् ।

यसरी हुर्केका बालबालिका कस्ता हुन्छन् ?
 यसरी हुर्केका बालबालिका माया र प्रेमले

पाल्पामा लागु औषधसहित एक जना पक्राउ

पाल्पा, भदौ १३/जिल्लामा लागु औषधसहित एक जना पक्राउ परेका छन् । प्रहरीले जिल्लाको बगनासकाजी गाउँपालिका -५ राप्तीसहित सिद्धार्थ राजमार्गबाट लागु औषधसहित एक जनालाई पक्राउ गरेको हो ।

पक्राउ पर्नेमा म्याग्दीको घोलापीरी गाउँपालिका -६ का ३० वर्षीय रेशम जुजानी रहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय पाल्पाले जनाएको छ । भैरहवाबाट म्याग्दीको बेनीतर्फ जाँदै गरेको लु १ ८ ९५० नम्बरको बसलाई प्रहरी चौकी राप्तिबाट खटिएको प्रहरी टोलीले रोकी चेकजाँच गर्ने क्रममा बसमा सवार जुजानी माथि शंका लागेर चेक गर्दा उनको सायमा लागु औषध फेला परेको हो । जुजानीको साथबाट लागु औषध डाइजेपाम ६५ एम्पुल, नुफिन ६६ एम्पुल, फेनारान ६५ एम्पुल, सिरिज ५ थान र सोमा प्रयोग हुने मिडिल ३ थान फेला पारिएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रहरी नायब उपरीक्षक सुगन्ध श्रेष्ठले बताए । लागु औषधसहित उनलाई नियन्त्रणमा लिई थप अनुसन्धान कार्य अगाडि बढाइएको श्रेष्ठले जानकारी दिए ।

भारतसँगको खुला सिमाना र भैरहवा-सुनवलबाट नजिक भएकाले

पनि लागुऔषध माफियाले पाल्पाको सडक प्रयोग गर्ने गरेका छन् । खुला सीमाका कारण लागुऔषध ओसार पसार नियन्त्रण गर्न सुरक्षा निकायलाई हम्मे हम्मे पर्छ । पाल्पाको सडक प्रयोग गरेर माफियाले लागु औषध टुला

शहरमा पुर्‍याउने गरेको पाइन्छ । टुक, बसमा लुकाएर लागुऔषध भित्रिने गरेको प्रहरी बताउँछन् । प्रत्येक व्यक्तिलाई चेकजाँच गर्ने सम्भव नभएकाले लागु औषध भित्रिने क्रम नरोकिएको प्रहरीको भनाई छ ।

आज विश्व बेपत्ता विरुद्धको दिवस मनाउँदै

पाल्पा, भदौ १३/आज विश्व बेपत्ता दिवस मनाइँदै छ । ३० अगस्ट अर्थात् बलपूर्वक बेपत्ता पारिएका व्यक्तिको अन्तर्राष्ट्रिय दिवस नेपालमा पनि विभिन्न कार्यक्रम गरी मनाइँदैछ । बलपूर्वक बेपत्ता पारिएका व्यक्तिको सम्भ्रामा हरेक वर्षको अगस्त ३० तारिखमा विश्वभर संयुक्त राष्ट्रसंघ र एमनेस्टी इन्टरनेशनलले आफ्नो सक्रिय भूमिका जनाउँदै बेपत्ता व्यक्तिको सम्भ्रामा दिवस मनाउँदछन् । दिवस मनाउने क्रमको सुरुवात सन् १९८१ मा क्याटिन अमेरिकी राष्ट्र कोस्टारिकाबाट भएको हो । दिवसका अवसरमा मानव अधिकारका क्षेत्रमा कार्यरत संघसंस्थाहरूले बेपत्ता विरुद्धको जनचेतना जगाउने तथा बेपत्ताका परिवारसँगको एम्बेबद्धता गर्दै मनाउने गरिएको छ । अन्तर्राष्ट्रिय रूपमा कार्यरत मानवअधिकारवादी संस्था एमनेस्टी इन्टरनेसनल, संयुक्त राष्ट्रसंघीय मानवाधिकार उच्चयुक्तको कार्यालय, रेडक्रस अन्तर्राष्ट्रिय समिति जस्ता संस्थाले यसबारे विश्वव्यापी रूपमा अभियान गरेर सरकार र विद्रोहीलाई दबाव दिइरहेका छन् । नेपालमा विगतमा भएको दशवर्षे लामो सशस्त्र द्वन्द्वका क्रममा सुरक्षा फौज र माओवादीबाट ठूलो संख्यामा नागरिक बेपत्ता पारिएको थियो । सशस्त्र द्वन्द्वपछि शान्ति सम्झौता भएको लामो समय बितिसकदा पनि राज्य र विद्रोही पक्षबाट बेपत्ता पारिएका मानिस अझै सम्पर्कमा आएका छैनन् । बेपत्ता पारिएका व्यक्तिका आफन्त अझै पनि आफ्ना मान्छेहरू आउने आशामा पर्छिन् रहेका छन् तर यतिका वर्ष बिति सक्दा पनि नआउँदा पीडा थप बढेको छ । लामो संघर्षपछि राष्ट्रिय सभा र प्रतिनिधि सभाबाट संक्रमणकालिन न्याय सम्वन्धि विधेयक पारित भए पनि त्यसले सत्यतथ्य पत्ता लगाउनेमा पीडितहरू आशावादी भए पनि दोषीलाई कारवाही हुन्छ कि हुँदैन भन्नेमा शङ्का गरेका छन् । नेपालमा विगतमा भएको दशवर्षे लामो सशस्त्र द्वन्द्वका क्रममा सुरक्षा फौज र माओवादीबाट ठूलो संख्यामा नागरिक बेपत्ता पारिएको थियो ।

हरेक प्रहरीका ताजा समाचारका लागि www.shitalpati.com क्लिक गर्नुहोस् ।

खेलकुद समाचार

नेपाली खेलाडीको टी-२०

ब्याटिङ वरीयता खस्कियो

काठमाडौं, भदौ १३/नेपाली खेलाडीको आई सी सी टी-२० अन्तर्राष्ट्रिय क्रिकेटको ब्याटिङ वरीयता खस्किएको छ ।

अन्तर्राष्ट्रिय क्रिकेट काउन्सिल (आईसीसी) ले सार्वजनिक गरेको पछिल्लो ब्याटिङ वरीयतामा नेपालका कप्तान रोहित पौडेल एक स्थान तल भई ६१औं स्थानमा पुगेका छन् । यस्तै दीपेन्द्रसिंह ऐरी दुई स्थान तल भई ४६औं, अक्षिण रोष दुई स्थान तल भई ७३औं स्थानमा पुगेका छन् ।

टी-२० ब्याटिङ वरीयतामा अस्ट्रेलियाका ट्राभिस हेड शीर्ष स्थानमा, भारतका सुर्वेभार श्वेत दोष्रो स्थानमा र इङ्ल्यान्डका फिल साल्ट तेस्रो स्थानमा यथावत् छन् । यसैगरी टी-२० बलिङ वरीयतामा सोमपाल कामी ९३औं र दीपेन्द्रसिंह ऐरी ९५औं स्थानमा यथावत् छन् । यो वरीयतामा इङ्ल्यान्डका आदिल रशिद शीर्ष स्थानमा छन् भने वेस्ट इन्डिजका अकेल होसेन चार स्थान सुधार गर्दै दोष्रो र वेस्ट इन्डिजकै गुदाकेस मोदी १० स्थान सुधार गर्दै तेस्रो स्थानमा आइपुगेका छन् । यसैगरी टी-२० वरीयताको अलराउन्डरतर्फ गुलशन भ्वा र कुशल भुर्तेल समान दुई स्थान सुधार गर्दै क्रमशः ६९औं र ७०औं स्थानमा आइपुगेका छन् । यस्तै करण केसी एक स्थान सुधार गर्दै ७५औं स्थानमा आइपुगेका छन् भने दीपेन्द्रसिंह ऐरी सातौं, कुशल मल्ल ३७औं र कप्तान रोहित पौडेल ५५औं स्थानमा यथावत् छन् । यो वरीयतामा अस्ट्रेलियाका मार्कस स्टोइनिस् शीर्ष स्थानमा, जिम्बावेका सिकन्दर राजा दोस्रो स्थानमा र बङ्गलादेशका शाकिब अल हसन तेस्रो स्थानमा यथावत् छन् ।

कम्पनीको नाम परिवर्तन गरिएको सूचना

यस कम्पनीको साविक नाम **स्टार शार्पिन कन्स्ट्रक्सन प्रा. लि.** (द.नं. १७४८७०/०७४/०७५) को नाममा रहेको सम्पूर्ण चल अचल सम्पत्ति तथा तिर्नु व्यहोर्नु पर्ने ऋण, धन, कर, दायित्व आदि परिवर्तित नामको कम्पनीले सकार्ता व्यहोर्ने गरी श्री **कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयको पत्रि २०६१/०५/२८** गतेको निर्णयानुसार कम्पनीको नाम परिवर्तन गरी **स्टार शार्पिन कन्स्ट्रक्सन एफ्द सन्पाइस प्रा. लि.** कायम गरिएको व्यहोरा जानकारी लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

वर्गिकृत डिस्को

१४५ सडकज्या गाज

वर्गिकृत डिस्कोमा विज्ञापन दिनुहोस् । व्यवसाय बढाउनुहोस् ।

सम्पर्क: ०७५-५२०६०१

अर्थ/कपोर्ट समाचार

नेप्से परिसूचक ओरालो यात्रामा

काठमाडौं, भदौ १३/ धितोपत्र बजारमा शेयर कारोबार मापक नेप्से परिसूचक विहीनार भण्डे ३७ अङ्कले ओरालो लागेको छ । नेपाल स्टक एक्सचेञ्जका अनुसार नेप्से परिसूचक ३६ दशमलव ८३ अङ्कले ओरालो लागेर दुई हजार सात सय ४९ दशमलव ५७ मा ओलेको छ ।

यस्तै ठूला कम्पनीको कारोबार मापन गर्ने सेन्सेटिभ परिसूचक आठ दशमलव ३५ अङ्कले ओरालो लागेर चार सय ८९ दशमलव ७९ मा ओलेको छ । कारोबार भएका कूल १३ उपसमूहमध्ये आज १२ उपसमूहको शेयर मूल्यमा गिरावट आउँदा एक उपसमूहको मात्रै उकालो लागेको छ । कूल दुई करोड ८३ लाख ४६ हजार दुई सय ४६ किता शेयर र १२ अर्ब २४ करोड ३६ लाख एक हजार तीन

सय ६५ मूल्यमा कारोबार भएको छ । नेप्सेका अनुसार कुशी बखरी स्मल हाइड्रोपावरको शेयर मूल्यमा १० प्रतिशतले वृद्धि भई सकारात्मक सर्किट लागेको छ ।

रसुवागढी हाइड्रोपावर नौ दशमलव ९९, मिड सोलु हाइड्रोपावर आठ दशमलव ४८, भिरेरी डेभलपमेन्ट बैंक सात दशमलव ८९ र पिपल्स हाइड्रोपावरका लगानीकर्ताले सात दशमलव ६२ प्रतिशतले कमाएका छन् । यस्तै ग्री स्टार हाइड्रोपावर १०, विन नेपाल लघुवित्त पाँच दशमलव ८४, एनआरएफ इन्फास्ट्रक्चर पाँच दशमलव शून्य आठ, तारागाउँ रिजेन्सी होटल चार दशमलव ९९ र नाडेप लघुवित्तका लगानीकर्ताले चार दशमलव ७८ प्रतिशतले गुमाएका छन् ।

काँग्रेस पाल्पाका...

...काँग्रेसमा सादगी नेताको रूपमा परिचित उनी प्रजातन्त्रको पुर्नस्थापनाका निमित्त वि.सं. २०१७ देखि २०४६ सालसम्म भएका विभिन्न आन्दोलनहरूमा नेतृत्वदायी भूमिका खेलेका थिए ।

वि.सं. २०४२ को सत्याग्रहदेखि २०४६ सम्मका जनआन्दोलनमा कोइराला अग्रभूमिमा रहेर काम गरे । आन्दोलनका क्रममा पटक-पटक जेल जीवन बिताएका उनी प्रजातान्त्रिक आन्दोलनको मोर्चाका जहिल्यै निडर, प्रखर, अग्रणी र बफादार भूमिकामा रहे । स्वर्गीय कोइरालाका श्रीमती, तीन छोरा एक छोरी हुन् । तीन छोरा मध्ये दुई छोरा र श्रीमतीको निधन भइसकेको छ । कोइरालाको निधनबाट पार्टीले एक अग्रज र अनुभवी अभिभावकलाई गुमाएको काँग्रेसका जिल्ला सभापति हिमालदत्त श्रेष्ठले बताए ।

सेनाली तथा पाल्पाका पूर्व सभापति कोइरालाको निधनमा दुःख व्यक्त गरेका छन् । उनको निधनप्रति शोक वक्तव्य जारी गर्दै भनेका छन् 'नेपाली काँग्रेस आन्दोलनहरूमा नेतृत्वदायी भूमिका खेलेका थिए । कोइरालाको निधनको खबरले मलाई सन्ध र दुःखीत बनाएको छ । नेपाली काँग्रेसको संगठन निर्माण र लोकतान्त्रिक आन्दोलनहरूमा उहाँले निर्वाह गर्नु भएको सक्रिय भूमिका पार्टीमा सदा स्मरणीय रहिरहनेछ । उहाँको निधनप्रति म गहिरो दुःख व्यक्त गर्दछु । साथै, उहाँप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै आत्माको चिर शान्तिको कामना साथ शोक सन्तप्त परिवारजनप्रति पार्टी र आफ्नो तर्फबाट गहिरो समवेदना प्रकट गर्दछु ।'

कोइरालाको पार्थिव शरीरलाई अन्तिम श्रद्धाञ्जली दिनका लागि काँग्रेसका नेताहरू उनको निवास बढुवा पुगेका थिए । विधिवार उनको राप्तीमा दाहसंस्कार गरिएको बडा अध्यक्ष सागरमान मर्जनीले बताए ।

जपजन्चेतना दैनिकको आधिकारीक वेबसाइट **शितलपाटी** .कम डिजिटल पत्रिका www.shitalpati.com